

Ohel Yonah Menachem

Synagogue &
Community Center

Rabbi David Spektor

דוא"ל:

vaad@ohelyonah.com

אוהל יונה מנחם

בית כנסת
ומרכז קהילתי

הרב דוד ספקטור

אתר אינטרנט:

www.ohelyonah.com

דרשה מאת הרב דוד אברהם ספקטור בשבת פ' ויקהל פקודי תש"ע

לכבוד בת המצוה הדס שרבי ובר המצוה יואב גרנט בנושא: **בצלאל פרנס טוב**

שבת שלום. ברכת מזל טוב לבת המצוה הדס אסתר ולאבא רב יהודה ולאמא ליסי ולסבתא קרול שרבי ולסבא ג'רי ולכל המשפחה. הדס את נכנסת לעולם הגדול של המצוות ואין לך מקום יותר טוב ללמוד על אהבת המצוות וההידור במצוות מהבית המיוחד של ההורים. במגילת אסתר מסופר על הדסה שהיא אסתר שהגי שומר הנשים נתן לה שבע הנערות לעזור לה, אבל הדס-אסתר השתמשה בהן כדי לשמור על השבת, כפי שמסופר (במס' מגילה יג.) "שהיתה מונה בהן ימי שבת ומפרש רש"י: "שהיתה משרתת (עוזרת) לה (לאסתר) (נערה) אחת באחד בשבת, ו(נערה) אחת בשני בשבת, ואחת בשלישי בשבת, וכן כולן, וכשהגיע יום שפחה של שבת יודעת שהיום שבת." אסתר השתדלה לשמור שבת אפילו במצבים קשים. וכן בנושא הכשרות השתדלה מאד להקפיד ומסופר(שם) "שהאכילה מאכל יהודי" (אולי צ'ולנט?). לפי דעה אחרת אכלה שם "זרעונים", רק טבעוני כמו משפחת שרבי, "שהזרעונים טובים לצדיקים להבדילן ממאכל טמא." היום שאת הדס אסתר נכנסת לנעם המצוות לא בגלות אלא כאן בארץ ישראל קל הרבה יותר לשמור שבת, כשרות ושאר המצוות ואני מברך אותך שתקיימי אותן בשמחה כיאה למי שנולדה בכ"ח אדר, בכח של חודש השמחה. הדס אסתר כיו"ר מועצת התמידות של ביה"ס אורות בנות בידך להאיר כל החברות, התלמידות, כך תאירי אור תורה ונר מצוה לרבים. בשם הקהילה נמסור לך בסיום התפילה ספר ואני מברך אותך שהקב"ה ימלא את כל משאלות לבך לטובה ולברכה.

ברכת מזל טוב לבר המצוה יואב משה גרנט ולאבא מרק, בעל התוקע שלנו ואחראי על בטחון בית-הכנסת, כשליח נאמן של שומר ישראל ולאמא דר' איליין, רופאת משפחה ושליחה נאמנה של הרופא כל בשר ומפליא לעשות. ברכה מיוחדת לסבתא רות מאירס וברכת רפואה שלמה לסבתא ריני בסקוטלנד. יואב, השבוע ביום שלישי כאשר אבא סיים את השבעה על אביו, אתה נעשית בר מצוה והיית עשירי קודש במנין שחרית האחרון של השבעה. מצד אחד אתה ממשיך את הדורות הקודמים: את סבא Howard Henry ז"ל ואת סבא יעקב, Jack ז"ל. ומצד שני אתה מתחיל עכשיו דף חדש. בגיטרה שלך אתה מנגן את הניגון המיוחד שלך. ניגון שלא רק משמח אותך אלא גם כל אחד ששומע אותך. קראת היום בפרשה על אדם שגם הוא מתעסק באמנות, בצלאל בן אורי: וַיִּדְבֹר ה' אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר. רְאֵה קָרָאתִי בְשֵׁם בְּצַלָּאֵל בֶּן אוּרִי בֶן חוּר לְמִשְׁחֵה יְהוּדָה. וְאֶמְלֵא אוֹתוֹ רוּחַ אֱלֹהִים בְּחֻקָּהּ וּבִתְבוּנָהּ וּבְדַעַת וּבְכָל מְלָאכָה. ה' קרא ובחר בבצלאל להיות הבנאי הראשי והאומן שיבנה את המשכן. בצלאל הפך אותו למקום יפה ואומנותי עם ציורי פרחים על המנורה וציורי כרובים על הפרוכת. ממש "נוי של עולם". המקום היפה ביותר בעולם היה המשכן במדבר ואחר-כך המקדש בירושלים. ועל זה אומרת הגמרא במס' ברכות (נח.): "אמר רבי יוחנן: שלשה דברים מכריז עליהם הקדוש ברוך הוא בעצמו, ואלו הן: רעב, ושובע, ופרנס טוב. פרנס טוב, דכתיב: וַיִּדְבֹר ה' אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר. רְאֵה קָרָאתִי בְשֵׁם בְּצַלָּאֵל." ונשאלת השאלה: למה בצלאל נחשב כפרנס, כמנהיג ועוד למנהיג טוב. הלא אין לו כמעט מגע עם הציבור אלא הוא יושב בסטודיו שלו ועושה את כלי המשכן. לכאורה מנהיג טוב הוא משה רבנו או אהרן הכהן שהם נמצאים בקשר מתמיד עם הציבור. משיב על כך הרב קוק בפירושו עין איה: "נחשב בצלאל לפרנס, שהוא מנהיג, אע"פ שלא היתה עבודתו רק במעשה המשכן וכליו, יען כי...מיד ה' היתה זאת שהציורים הללו (המשכן) יעשו רושם על נפשותיהן של ישראל, לתורה...וליראת ה'." זאת אומרת שבעצם דרך האמנות של הציור והפיסול במשכן השפיע בצלאל על כל עם ישראל שעולה לפחות שלוש פעמים בשנה למקדש ולמשכן. אמנות זו גם שפה ודרכה אפשר להגיע ללבו של כל יהודי שנכנס למשכן. במיוחד כשהאומן הראשי הוא בצלאל, שהוא חי בצל א-ל ודרך הנוי של כלי המשכן מקרב את כל הציבור לתורה וליראת ה'. ולכן הוא באמת פרנס, מנהיג טוב שמגיע ללבו של כל יהודי באשר הוא. לעומתו משה רבנו הוא בוודאי המנהיג של עם ישראל במדבר והיה מלמד תורה לכל עם ישראל, אז למה הוא לא נחשב לפרנס טוב?

דרכו של עולם הוא כשיש דרשה או שיעור יש כאלה שנרדמים, אחרים קוראים דפי פרשת השבוע או באמצע השבוע מדברים בטלפון נייד או כתבים SMS. אז כמה שמעו באמת את הדרשה והשיעור של משה רבנו? התשובה ברורה ולכן על-אף שמשה חי באור א-ל וקרן עור פניו, אבל הוא לא הגיע ללבו של כל יהודי כמו בצלאל. שמצד אחד "רק" נמצא בצל של א-ל, אבל מצד שני דרך האסתטיקה, היופי של המשכן וכליו הוא מגיע לכל יהודי באשר הוא ולכן דווקא בצלאל ולא משה רבנו נחשב לפרנס, מנהיג טוב. יואב עכשיו שאתה נכנס לעולם המצוות של הגדולים תוכל גם אתה על ידי היופי והאור שבמצוות להשפיע הרבה טובה על החברים, המשפחה וכל ישראל. הניגון של הגיטרה שאתה מנגן עליו וכן היכולת שלך להשתלב בקבוצת כדורסל (רק לגדול עוד קצת לגבוה הסל) יעזרו לך לשמח תמיד אלוקים ואדם. בשם הקהילה נמסור לך ספר זה. הקב"ה ימלא את כל משאלות לבך לטובה ולברכה!